

ZOMBOR és VIDÉKE.

POLITIKAI és VEGYES TARTALMU MEGYEI KÖZLÖNY.

Megjelenik hetenkint háromszor: vasárnap, kedden (félfelvén) és csütörtökön.

Hirdetések és előfizetések felvételnek s egyes számok kaphatók helyben: Muzsik és Partics könyv- és könyvnyomdájában, Schön Adolf könyvkereskedésében, Hay Sándor dolánytörszédjében, valamint hirdetések s nyilváltéri közlemények ugy a fővárosi mint a külföldi összes hirdetési irodákban. — Egy szám 10 kr. (Félféves 5 kr.)

ELŐFIZETÉSI DÍJ.	
Helyi előfizetés	8 frt.
Egész évre	8 frt.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „
Magyarországon kívülre	
Egész évre	9 frt. — kr.
Fél évre	4 „ 50 kr.
Negyed évre	2 „ 25 kr.
Néplapoknak helyben	
Egész évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 „
Negyed évre	1 „ 50 „
Néplapoknak vidéken:	
Egész évre	7 frt. — kr.
Fél évre	3 „ 50 „
Negyed évre	1 „ 75 „

Szerkesztéségi iroda és kiadóhivatal: Sólet- s csendes-utca sarkán, Hofeneder-felzárban, havonta minden a lap szellemi részét illető közlemény, az előfizetések és hirdetések is küldendők
Bérmintelen levelezésem fogadtatnak el (kérlek, hogy nem adatként viszza).
Szerkesztési értékeket: d. e. 11 óráig 12-ig és d. u. 3-tól 5 óráig.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

a „ZOMBOR és VIDÉKE”

III. évfolyamának, IV-ik évfolyamára.

A „Zombor és Vidéke” még csak egy negyedév óta képviseli a Bács-Bodrogh vármegye egyesült ellenzéki-néplapjainak politikai érdekeit. Ez érdekek — szigorúan ellenőrzési a megyei adminisztráció sáfárkodásait, a közgyűlésen észlelt mameklük közönyt ostorozza, az ellenzék lobhámláthatását, szervezkedését előmozdítani, s annak utána foladatában lehetőleg híven kísérni, végre meggyőzni a megye önértelmen gondolkodni tudó polgárait arról, hogy a jelenlegi kormányknak bár egekig dícsért fűdössége a kárlozhatba sodor bennünket, vagy egyszerűbben szólna, — a nemzetet előreláthatatlan helyzetekbe fogja sodorolni, megfogja fosztani önállóságát, sőt — mint a nagyváradi beszédből világosan megérthettük — alkotmányának legsarkalatosabb jogaitól is.

Az egy negyedévi politikai létel vajni kevés alkalmat nyújtott nekünk kitűzött célunk érdekében s o k a t tehetni, s egyáltalán nem dicsőedhetünk azzal, hogy valami érdemeket is szerzedünk. De foladatunk teljesítésében szilárdan állottunk, s állunk jelenleg is, és benső lelkesedéssel, kitartással esügünk a kitűzött cél elérésén, mely — hogy megvalósuland — szent hitünk s reményünk.

E küzdelem ránk nézve a kötelesség-teljesítés édes tudatával jár, s

a mennyiben elvtársaink ebben támogatni fognak — bizonyára nem is lesz nekünk eleséggedni.

Az október hó 1-ével beálló új negyedében is kérjük tehát a hazafias támogatást, hogy terhes anyagi foladatunkat is képesek legyünk teljesíteni.

Egyszermind tisztelettel kérjük hátralevők előfizetéseiket, hogy hátralevőiket ezuttal beküldeni sziveskedjenek.

Zombor, 1884. szeptember hóban.

A „Zombor és Vidéke” szerkesztője s kiadóhivatala

Hangok a megyéből

— Nyílt level Szemző István urhoz V.

(Folytatás)

Kedves barátom! A közjogi alapon álló ellenzék első szervezkedése, illetőleg azóta midőn már a kormány-part belátta, hogy hízelkedései és dédelgetései által sem vonhatja őket hatalmi körébe, folytonosan azon váddal támadhatott meg, hogy minesen programja, mely pedig a kormányzatra való kápesítés kizárja, később azonban, midőn ez nem fogott és a közvélemény bennök, nem a hatalom utáni úzérkedés, hanem az önzetlen hazafiságot kezdé felismerni fonda clerikális, legutolsó időszakban pedig szocialdemokraták reactionálisok, sőt önértékük kizsákmányolására, még a nem-

zetiségi aspiratiónk támogatásának üzérkedésével is vádolták. Elismert öszin tesőgemet kellene közzéadotnom, ha be nem vallanám, miként a kormány-part ezen vádjai a közjogi ellenzék halgatásában még inkább tápot nyertek. Azonban hazánk közös érdeke, az ellenzék minden árnyalatának kölcsönös támogatását tévén szükséges kell, hogy az elvi ellentétek mellőzésekkel szorosan a tárgyalosság terén mozogjunk és arra iparkodjunk, hogy alkotmányos szabadságunk védelmére, az egyetemes ellenzék elfogadott jel-szava legyen. Ugy látszik hogy Tisza Lajos gróf ömél, nem szokta mindig azt mondani, a mit gondolt, hanem inkább, a mit mások mondatnak vele; máskép alig hiszem, hogy Dieső-Szt.-Mártonban annyira bele ereszkedett volna a vádalkba, haesek legkisebb figyelemre méltatja azon programot, mely Budapestten 1884. Révay testvér kiadásában jelent meg és mely a közjogi alapon álló ellenzék programjával van elismerve. Ha tehát a gróf ur ő mélt, ezt figyelem nélkül hagyta, kell e, hogy mi beosátkozunk elemzésbe, hogy a vidéki sajtó is ismerje azon vadak értéket, melyek ezen párt ellen a kormány közögi ellen szórátnak. Pedig elhíheti a méltóságos ur, hogy öpen a közjogi ellenzék az a párt, mely ellen a magyar conserva-

tívek programja anny téves fogalmakból indul ki. És így a legkevesebb önkünk sem volna védelmét magunké-
vá tenni.

De mi minden párt irányában igazságosak szoktunk lenni és így az, a mi ellenünkben felhozott kellé értékre leszorítva csak nem kötelességünknek tartjuk, a kiindulási pont nagyrésztének mellőzésével, magyarországot illető egyetemes politikai kormányzati tervezetet, nemcsak létrevaló, hanem nagyon sok tekintetben elfogadhatónak nyilvánítani. És csak az ellen lenne kifogásunk, hogy még a megyei központi kormányzat, mint ilyennek, esakis a járási hatóságok vitas ügyei felett való felülvizsgálati jogot ad, mint másodfoku közigazgatási hatóságnak, eddig a járási kormányzat, minden belügyeihez szabad kezet nyer. Mely némileg Stein-féle Fallanger systemájára emlekeztet nagyon közösség nélkül.

Azon, hogy minden kérdésben a végelhatározás illetőleg a megerősítés a központi kormányknak hagyatik fenn és csak ezen megerősítés által lesz jogerejűvé, de vajni nehéz dolog ugyan egy igrében anyai járás egyöntetű határozatára figyelni fel. Az egyöntetűség pedig minden kormányzatnak a fő lényege. Minek előtte azonban a köz igazgatás minden egyes szakját rövi-

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

A nagy esatádi áttérés.

(Elbeszélés.)
írta: Banyai Géza.
(Folytatás.)

Olyan szép, olyan szomorú. Szeimeivel mintha most is szólna, kérdezné s felelne egyszerre; ugy néz, oly merőn arra a rettetetes alakra ott a kuszóban. Mintha monda na: hivatalok — eljöttél, így vártam ezt tőled; de én hivatalok: gyűlölsz e hát még engem? vagy ezután meg jobban fogsz gyűlölni, s még szőtőbben fogsz rám nézni a szőszekről, honnan oly közel tudsz istenünkhez emelkedni, hogy én aig tudlak követni.

Murvainak remegnek ajkai szőni akar, nem bír; ökleit tette emeli, tenni meg nem tud. Szőnt isten, mi fog történni itt, ha ez aig szőni bír s e kéz tenné fog?

Keresztes Péter az felelemelkedik kar szőkből, de azért csaknakmar visszahelyezkedik; gondolja: „no lássuk hát mi is hogy mi történik itt!” Úranna Maklári tért legerősebb magához s hirtelen fölfaláta magát, inom mosolyál szőlt:

Épen holnap akartam tiszteletnédel látogatást tenni, hogy néhány kálvínista esad lád áttérését kijelentsem s szőmokra az elbocsátó levelet kiészőközöljem. De mivel tisztelettel megjelent, van szeresemén azt adni át az átvratot. Tessék átvenni.

Murvai dühösen ragadta ki az írást Maklári kezéből, hogy szertezakítva azt, lába elé vágja s aztán szőlt:

Méltóságos ur, mindezekért önt teszem felelőssé a büntető erős isten előti, kinek szent nevéből jótékot enged özni házálad; Isten előti, ki az önk lelketlensége miatt a csak fatornyú templomban örömszobát vesz lakást, mint a vakhit dönjaiban.

A Maklári ur ajkáról egy sarkastikus mosoly azt jelzé, hogy neki roppantul tetszik ez a multságos ember.

— De eljön az idő — folytatá látnók ihletséggel Murvai, feyvetőleg fordulva kereszteshez — midőn az istentelenek olyanok lesznek — mint a tövestől kiszagotott tövis, melyhez kézzel nem nyulnak, hanem a ki hozzá akar nyulni, fejszét és rudat venen a ki hozzá.”

A sarkastikus mosoly a méltóságos ur ajkán is megjelent; de egy komoly redő a lányka homlokán is támadt s a gyönyörű szempár egy pillanattig sőtéfen villogott az atyját fenyegető szőrnyn ember felé.

Önökét pedig — szőlt Maklári felé fordulva — a kik elég lelketlenség hivenkent orozva támadni meg lelkönk, eltartóritva önk hitvány világi érekeketért atyják megtartó istentől; kik elég istentelenek dekorált szőnpadot állítan az istentagadó házálad, hogy ott gnynt üzenek Istennel — megvetem.

— Van-e még valami — kérdé gnyunyal Maklári — a mit méltóságos kihozhatna fel, hogy istentiszteletünket háborítani merszél?

Murvait kihozó sodrából ellenfelének kihívó modora s dühösen szőlt:

— Szavam most nincs több, de most már tessék s azzal botjával az oltáron égő gyertyákat aprál le,

— Így fog összetörni titeket az ur, téged is Méltóságos!

— Hah! — ugrott fel szőkeről a tejezésre Keresztes s kezét a lelkesre emelé.

— Atyam! Ne bántsd őt! — sikolt a lány s testével védelmezé Murvait, mire a felhőszűlt atheista karja aláhanyatt s féktelen habotba tört ki.

— Hahaha! Hát így vagyunk? No lám most értem már, mért vagyunk oly buzó istenesek. Eljárunk minden vasárnap a templomba, oh csak hogy az istent tiszteljük, de előbb a papját ugy-e bír? Itthon meg orgozunk és szőlotarok is énekelünk hozzá, mert a pap is szépen tudja azokat dudolni; tehát szerelmek vagyunk ebbe az éhenkőrszamba s tán meg a felől is álmoozunk, hogy a nagyestűlti parochiában papnék leszünk Mi? Hanem e felől — Luciferre mondom — önkéllik álmoozunk, mért néz — Vincziékem, hall! — e percz óta im híved vagyok, megterítettél; igaz keresztény katolikus lettem az én aranyos lányommal együt.

Kálvínista pap ur, holnap ki fogja adni az előfizető levelet. — Leány, pápista vagy!

— En — atyam, soha, soha! Hitemet, mely lelkeimmel megegyező s így Istennel kezes el nem hagyom — Szőlt a lány két szőlt keblén összelovna — De lime atyam, te is nézd és lád: én Murvait szeretem, bevallom ezt itt e előtte, szerelmem kinos jászavával, szeretem lelkeimből — bár ő mostanig e felől még nem is álmoozhatott; de ivot nem leszek soha, soha, hogy hitem szentségéhez még gyany se férhessem.

Hogy Murvai mit érzett e perczen, ne is kísértünk meg elmondani.

— Amen! — szőlt tompa földklő hangon, homlokán esőlvola a tiszta szőzet.

— Most már lehet az öné a győzelem tisztelendő ur!

IV.

Vae victis!

Nagy Csatád fenekestül telfordult ad majorem dei gloriam.

Az áttérés természetes minnyájan megkapták elbocsátó leveleiket. Hanem az egyes családoknak nem mindenek tagja lón apostata. Némelyik családból csak a fő tért át, némelyikből pedig csak az asszony; egyikből a gyermekok, másokból csak a szőlk, a kik csak megpróbálni mentek a pápisták istenét is, vagyis a kik csak szőnté tértek át, hogy párbirt ne fizesseken.

Támadtak aztán mindebből szőrnyn szőmoran multságos dolgok.

A dühös pápistává lett családfő eldöngeté az asszonyt s tanácsolta kőzbe, hogy hívja segítségül a kálvínista istent. A még dühösebb pápistává lett némben pedig kizartá estenként kálvínista urát, hogy ő — asszonya — pogányyal nem el egy házföld alatt. A pápista iskolások, (mert hát iskolák is teremtenek láthatatlan kezek) nyelvököt öltöztek a kálvínista pullosokra; a kicsi — hitökben önhítt kálvínisták pedig jól elrakták őket ezert. Nagy István uramnak kerekén kijelentette a felesége, hogy ha nem tért vissza hitéhez, hát ő fogza se térjen vissza többet (no erre fozadtunk, hogy visszatér, mért nagyon szereti pattogó kis feleségét.) Szőval olyan állapotok támadtak, a mikben senkinek sem télt meg az öröme.

